»Der var engang –«
Gørding Borgerforening

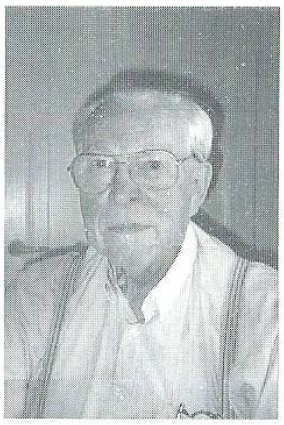

Chr. Sørensen

»De drog mod vest« – drev fårene over det flade land, ned gennem den støvede hovedgade, målet for den lange rejse var toget til København, stationen i Gørding.

Omkring århundredskiftet var Gørding en driftig by med forretninger og håndværk af enhver art. Husene, især i Nørregade, beboedes af disse driftige mennesker. Gørding station var knudepunktet, fordi jernbanen medførte, at gods til og fra et stort opland gik over stationen her, det samme gjaldt de rejsende. Et eksempel er købmandens kusk i Starup. Når han kom efter varer en gang eller to om ugen, handlede han i byens forretninger og aflagde også kroen et besøg. Det kunne godt trække lidt ud, og det endte undertiden med, at kusken blev anbragt mellem pakker og sække, her faldt han i søvn, men hestene kendte selv vejen hjem.

Det var dengang, bynavnet indeholdt et j, og godtfolk kom til staden for at handle og mødes. Det var også dengang, borgerne i Gørding fandt ud af, at de ville danne en forening. D. 12. okt. 1899 holdtes på kroen stiftende general-

Søndergade. (Foto: Gørding Sognearkiv).

forsamling med vedtagelse af love og valg af foreningens første bestyrelse, den bestod af: førstelærer M. Nielsen, formand, læge J.Kr. Jensen, næstformand, sognefoged I.A. Rose, kasserer, købmand Skov Jensen, fabrikant Clemmen Sørensen og stationsforstander Arnstrøm. Revisorer blev købmand Th. Jensen og mejeribestyrer J. Koed. Foreningens navn blev »Gørding Borgerforening«.

Der blev lejet lokale hos snedkermester L.F. Jensen, hvor man kunne holde foredragsvirksomhed og aftenskole for ungdommen. Foredragene havde god tilslutning, men aftenskolen måtte ret hurtigt opgives på grund af manglende interesse. Af den grund fraflyttede man de lejede lokaler og holdt møderne på kroen eller i hjemmene. Ret hurtigt påtog foreningen sig andre opgaver og blev således en vigtig faktor for byens udvikling. Borgerforeningen medvirkede til, at der kom et apotek, en dyrlæge og en postekspedition til byen. Kloakering, asfaltering, gadelys og vandværk hører også til foreningens arbejdsområder, og da skolespørgsmålet kom på dagsordenen, udførtes et betydeligt arbejde, som resulterede i den store centralskole. I 1921-22 havde bestyrelsen mange og lange forhandlinger med DSB, som ønskede at opføre en viadukt øst for byen, hvorved vejen ville blive ført uden om Gørding. Byens borgere protesterede naturligvis mod en sådan ødelæggelse af hovedgaden, og det lykkedes efter en ihærdig indsats at bevare den nuværende ordning med bommene.

Under 1. verdenskrig var tyske opkøbere ude efter blytaget på kirken. Et stort borgermøde blev arrangeret, stemningen var for salget, men sognefoged Rose var manden, der fik stemningen vendt, så vi bevarede det smukke tag på vor gamle kirke.

I 20'erne og 30'erne blev der afholdt dilettantforestillinger, senere blev de afløst af rejsende teaterselskaber. Andespil blev afholdt 2 gange om året, juletræ for børn og voksne var der også tradition for.

Elværket i møllen brændte d. 19. okt. 1930. Borgerforeningen ville gerne have værket flyttet op til byen. En grund blev udset på fru Marie Lunds mark, men fruen ønskede kun at sælge, hvis hun kunne bevare udsigten op til hovedgaden. Borgerforeningen satte så lærred op i størrelse med den påtænkte bygning. Sagen gik i orden – alle var tilfredse.

I 1924 fik man dyrskue til byen, og i 1926 fik man indsat en rutebil, som bl.a. skulle hente kunder ind fra oplandet.

Det er også borgerforeningens fortjeneste, at vi fik gadenavne, ligesom man medvirkede, da byfesterne begyndte i 1947.

Efter færdiggørelsen af viadukten i Vejrup arrangerede borgerforeningen en udflugt i hestevogn dertil, man fik kaffe på kroen.

D. 12. okt. 1949 fejrede Gørding Borgerforening sit 50 års jubilæum med en festlig sammenkomst på afholdshotellet. Niels Johnsen havde skrevet en prolog og i »Vestkysten« kunne man d. 10. okt. 1949 læse følgende: »Mangfoldige opgaver har borgerforeningen gennem årene bragt til løsning, det har været

Optoget gennem byen har i mange år været et festligt indslag i byfesterne. Her er det »Hyrdinden og Skorstensfejeren«.

en stor lykke for Gørding Stationsbys udvikling, at der altid i spidsen for foreningen har stået mænd med lyst og vilje til at gøre et stykke arbejde for denne by. Borgerforeningens nuværende bestyrelse består af: murermester P.A. Nielsen, formand, barbermester Th. Dinesen, næstformand, brændselshandler J.M. Wolthers, kasserer, typograf Chr. Sørensen, gdr. Jørgen Nielsen, direktør Søren Hansen og købmand Hans A. Rasmussen.

(Optegnelser efter erindring eller fortalt af andre)

Hvad der er sket efter 1960, må andre fortælle.

Chr. Sørensen, fhv. bogtrykker. Født i Gørding 1911.